

DEN NORSKE KIRKE
Gjøvik menighetsråd

Kirkerådet

Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
12/00122-14

Saksbeh:
Gunhild Ekerhaugen,

Arkivkode:
008

Dato:
05.05.2015

Særutskrift: Høringsuttalelse: Veivalg for framtidig kirkeordning

Gjøvik menighetsråd har behandlet Veivalg for framtidig kirkeordning i sine møter 25.03.15 og 29.04.15. Menighetsrådets vedtak – og hørings svar følger under.

Med hilsen

Gunhild Ekerhaugen
saksbehandler

Vedtak i Gjøvik menighetsråd - 29.04.2015:

Gjøvik menighetsråd gir følgende uttalelse på Høring: Veivalg for fremtidig kirkeordning:

- 1. Bør det gjøres endringer av fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?**

Svar: JA

Gjøvik menighetsråd er av den oppfatning at det bør legges mer oppgaver og myndighet lokalt, til *et organ som opptrer på vegne av soknene*. Dette organ bør ha arbeidsgiveransvar for alle kirkelig ansatte i soknene, inkludert prestene.

Vi opplever at opprettelse av et nytt nasjonalt rettssubjekt medfører en styrking av kirken på det *nasjonale* nivå.

I tidligere behandlinger og høringer (blant annet i høringen Staten og DNK – et tydelig skille, har Gjøvik menighetsråd sammen med mange andre instanser, pekt på viktigheten av at soknet styrkes. Soknet er kirkens sentrum – det er her det virkelige liv skjer! Det er her kirken lever!

Det nasjonale nivå (Kirkemøte) vil i første omgang bli tillagt mer makt og det kan bli nødvendig å foreta en balansering av denne til de øvrige nivå. Da med hensikt på å en styrking av den *lokale* kirke. Det må ikke gjøres endringer som svekker soknet som den grunnleggende enhet i DNK – innholdet i Kirkelovens § 2 må videreføres.

Rådet mener at de endringer som nå skal foretas bør brukes til å forenkle strukturer. Det må være et mål å avbyråkratisere og legge mer myndighet der arbeidet foregår. Sentrale og regionale organer må fortsatt sees på som organer som er til for kirkens liv, dvs. soknets virksomhet.

- 2. Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?**

Svar: JA

Gjøvik menighetsråd ser ingen grunn til ikke å følge de signaler som er kommet fra Stortinget om en fortsatt to-delt finansiering; over kommunale og statlige budsjetter. Vi har gode erfaringer med kommunale organer når det gjelder finansiering, og mener det er viktig å opprettholde den gode relasjonen det er mellom kommune og lokalkirken.

- 3. Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn svaret.**

Svar:

Gjøvik menighetsråd mener at *dåp* må være det eneste kriterium for medlemskap i Dnk. Det betyr at medlemskap ikke skal knyttes til en medlemsavgift – og at det er hvorvidt medlemsavgiften betales som avgjør medlemskapet. Medlemsavgift bryter så fundamentalt med det som har vært kirkens praksis på grunnlag for medlemskap, at det ansees som uakseptabelt. Det er derfor viktig at det i arbeidet med kommende lovgivning, opprettholdes at DNK har en særstilling slik som det er nedfelt i Grunnloven.

Hvis det mot formodning, blir endring av dagens finansieringsordning for DNK, går Gjøvik menighetsråd inn for en ordning med livssynsavgift som kreves opp over skatteseddelen.

Videre skjer det da en fordeling til de ulike tros- og livssynssamfunn ut fra deres medlemstall. For personer som ikke er medlem i et tros- eller livssynsamfunn, overføres avgiften til et humanitært eller allmenntilleggsformål. Menighetsrådet mener dette vil være en "rettferdig" ordning.

4. *Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?*

Svar:

Soknene må i størst mulig utstrekning få oppgaver, ressurser og beslutningsmyndighet til å kunne drive den kirkelige virksomhet lokalt. Man må samle mest mulig av virksomheten lokalt, i et organ som opptrer på vegne av soknet (ene). En må unngå delegasjon av oppgaver, herunder arbeidsgiverfunksjoner, få rasjonelle beslutningsstrukturer og redusere antall godkjenningsordninger.

5. *Har høringsinstansene synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?*

Svar:

Med utgangspunkt i at soknet skal være den grunnleggende enhet i DNK, er det vanskelig å si noe ensartet om kriterier for soknestørrelse og inndeling. Det vil være mange faktorer som spiller inn, som innbyggertall, areal, geografisk beliggenhet osv. Det er ikke mulig å fastsette kriterier som ivaretar en hver "krok" i landet, hvis størrelsen blir viktigere enn soknets funksjon. Det som er viktig er at det i hvert sokn er kirke (minst én) hvor det er kirkelig betjening slik at det regelmessig kan feires gudstjenester og at kirkelige handlinger (gravferd/vigsel) kan gjennomføres.

Primært vil ikke menighetsrådet gå inn for store endringer i sokneinndelingen, men det er mulig at det enkelte steder vil være behov for nytenkning.

Kanskje er det først og fremst størrelsen på et felles organ som arbeider på soknenes vegne, som en bør se på størrelsen på. Eventuelle kommunesammenslåinger vil være en viktig faktor i så måte.

6. *Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?*

Svar: JA

Menighetsrådet tror at det er nødvendig med et tilleggsorgan som opptrer på vegne av soknet (-ene). Ikke minst med tanke på at vi mener at soknet må styrkes gjennom økt myndighet. Det enkelte menighetsråd vil ikke ha nok ressurser administrativt til ta ansvar for større oppgaver. Like fullt er det viktig at det er et organ tett på menighetsnivået som kan opptre på vegne av soknet. En fordeling av oppgaver mellom menighetsråd og fellesråd slik det er i dag, fungerer greit.

7. *Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, for eksempel prostinivå eller bispedømmenivå)?*

Svar: Kommunenivå.

Menighetsrådet er i tvil om det felles organ skal ligge på kommunenivå eller skal være for et større område f.eks. prostiet. Det er intensjonen at alle kirkelig ansatte skal ha én felles arbeidsgiver, da må det organ som skal utøve arbeidsgiveransvar og også foreta tilsetninger være av en viss størrelse – samtidig som det må være en nærhet til det enkelte sokn. Det er stor forskjell på kommunenes størrelse, den pågående kommunereformen kan medvirke til at det blir større og mer robuste kommuner. All den tid man går for fortsatt kommunal finansiering, er det mye som taler for at fellesorganet bør ligge på kommunenivå. Et alternativ til fellesråd på kommunenivå kan være interkommunalt samarbeid.

8. Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavedelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar:

Menighetsrådet mener oppgavedelingen mellom menighetsråd og fellesråd ikke trenger store endringer, men det vil være viktig at fordelingen tydeliggjøres.

9. Bør all virksomhet i soknet underlegges soknets organer?

Svar:

Vi stiller oss på linje med Kirkerådets flertall i at all virksomhet i soknet bør inkluderes i styrings- og ledelsesansvaret for soknets organer.

10. Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar:

Det må etableres ordninger for daglig ledelse som også inkluderer prestetjenesten. Den daglige leder må selvsagt underlegges og være ansvarlig overfor soknets organer.

11. Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Biskopenes rolle bør være knyttet til:

- a) Tilsynsfunksjon
- b) Teologisk arbeid, lærespørsmål
- c) Inspirasjon- og motivasjonsarbeid overfor menighetene og deres ansattes

Biskopene bør *ikke* utøve arbeidsgiverfunksjoner overfor tilsatte i soknene, inkludert prestene.

12. Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar:

Dette spørsmålet har ikke menighetsrådet noe godt svar på nå. Men det er viktig at dette utredes grundig.

13. Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Dagens ordning må kunne videreføres.

14. Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar:

Menighetsrådet går inn for at bispedømmerådet ikke opprettholdes av et valgt organ.

15. Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar:

Se svar på spørsmål 14.

16. Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar:

Det er viktig at alle ansatte i den lokale kirke har samme arbeidsgiver. I kommunen kan det være fellestrådet som er det organ som utøver arbeidsgiveransvar. Men som besvart i spørsmål 7, kan et alternativ for å få store og robuste enheter være interkommunalt samarbeid evnt et organ på prostinivå.

For ansatte på biskopens kontor og i Kirkerådet, må det være annen arbeidsgiver. Arbeidsgiverfunksjonen kan ikke ligge hos et enkelt organ.

17. I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ)?

Svar:

Se svar på spørsmål 16.

18. I hvilken grad skal det åpnes for lokale og regionale variasjoner av arbeidsgiveransvaret?

Svar:

Se svar på spørsmål 16.

19. Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestetjenesten og andre vigslede medarbeidere?

Svar:

Prester og vigslede medarbeidere må ha faglig frihet, dog under biskopens tilsyn, men for øvrig forholde seg til den øvrige virksomhet.

20. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar:

Det bør være et organ på nasjonalt nivå, gjerne kalt Kirkemøtet, som har funksjon som det øverste representative organ i Den norske kirke. Det er nødvendig med et organ som fastsetter ordninger for hele kirken for eksempel liturgier.

21. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan kirkemøtet skal settes sammen?

Svar:

Det viktige er at også dette organ blir demokratisk valgt! Sammensetning må være representativ for kirken, og da blir det trolig et spørsmål om ansatterepresentasjon i forhold til leke kirkemedlemmer. Dette trengs det nok å utrede grundig.

22. Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar:

Vi er enige med mindretallet i Kirkerådet som mener Bispemøtet også i en fremtidig kirkeordning bør være et sentralt organ med ansvar for å samordne de oppgaver som er tillagt de enkelte biskopene samt ivareta helhetskirkelige spørsmål. Bispemøtet bør være ansvarlig for forberedelse og oppfølging, samt avgir innstilling i lære- og liturgisaker overfor Kirkemøtet.

23. Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar:

Bispemøtets preses bør tillegges funksjon om ledelse av biskopene.

24. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar:

Dette er et viktig spørsmål, som vi synes er vanskelig å besvare. I og med at mange oppgaver overføres fra statlige organ til kirken selv, vil det være tunge oppgaver som skal forvaltes av Kirkerådet. Det vil da være viktig at Kirkerådets sammensetning er faglig kvalifisert for oppgavene, geografi og representasjon fra ulike stillingskategorier er av mindre betydning.

25. Bør ordningen med egen lærenemnd videreføres og hvilken funksjon skal en nemnd i så fall ha?

Svar:

Nei. Lærenemndas oppgaver kan ivaretas av Bispemøtet.

26. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Dette spørsmålet har ikke menighetsrådet noe mening om. Men vi tenker det er viktig at de organ som representerer det samiske kirkeliv og de samiske menigheter, blir lyttet godt til i spørsmålet.

27. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Dette mener vi kan være som i dag.